

Kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelsen

På väg mot Salem 3.0

För Alliansmajoriteten i Salems räkning presenteras härmed förslaget till budget 2017-2019.

Tre historiska utvecklingssteg

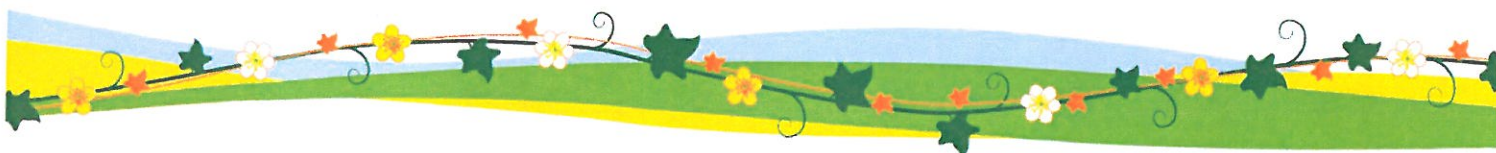
När järnvägen drogs fram genom Salems kommun och de stora ägorna i Rönninge styckades upp, kom den första stora vågen av nybyggnationer då stations-samhället växte upp. Kring 1960 hade kommunen byggts ut till ca 2500 invånare. Då gick kommunen in i sitt andra och mest expansiva skede, Salemstaden byggdes i samarbete med Stockholms stad, runt 1970 hade kommunen 12 500 invånare. Nu, 2016, börjar vi utvecklingen mot Salem 3.0 då en rad bostadsområden ska planläggas och ett stort antal nya lokaler för förskola och skola behöver byggas. Kommunen kommer att gå från dagens 16 700 invånare mot omkring 21 000 år 2030.

Detta budgetförslag präglas av omfattande investeringsplaner i skola och förskola. Kommunen föreslås därför att öka sin upplåning, i första hand inom planperioden 2017-2019, men också under de år som kommer därefter. Måtalet för maximal upplåning kommer att anpassas därefter.

Kommunen arbetar hårt för att klara de krav som staten ställer på oss att ta fram bostäder för nyanlända, i första hand för 2017.

Kostnaderna för kommunens verksamheter ökar försiktigt och balanseras med beredskap för sämre tider framöver. Målet för överskott i driftbudgeten nås under 2017 och 2018, dock ej helt för 2019 då ett program för mindre budgetanpassningar sker.

Satsningar sker inom Kultur- och Fritidsnämnden och på miljöområdet där det sker förnyade insatser för klimatet samt för hälsan i sjöarna Flaten och Uttran.

Det ska byggas bostäder och skolor!

Det svenska konjunkturläget har sedan några år legat i ett mellanläge. Vi har inte högkonjunktur, eftersom arbetslösheten fortfarande visar höga tal, men "lågkonjunktur" vore en felaktig beteckning eftersom Sverige fortfarande visar på en stabil tillväxt. Detta gäller även skatteunderlaget som växer med 4,5% (nominellt) respektive 1,9% (realt).

Situationen i Salem får anses vara god, vi har lägre arbetslöshet än riket, men även lägre tal än genomsnittet för Stockholms län.

Salems situation präglas istället av att vi står inför en period av tilltagande bostadsbyggande som alstrar fler kommuninvånare. Underlaget till ny översiktsplan indikerar ett bostadsbyggande med 138 bostäder per år, 15 år framåt. Närmast i tid ligger Rönninge centrum samt planområdena i södra och västra Rönninge som är i färd med att vinna laga kraft. Salems centrum-projektet är i full gång i inledningsskedet då ett stort antal intressanta förslag övervägs och ska förhandlas. Majoritetens avsikt är att inom kort presentera ytterligare områden där detaljplanering bör påbörjas.

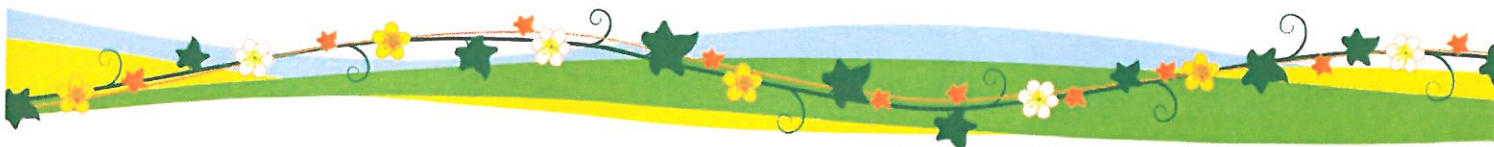
Tabell 1 Scenarioberäkningar över Salems befolkning (Källa: Kommunkansliet)

2020	18 000
2025	19 000
2030	21 000

Därmed behövs nya förskolor och skollokaler. I juni uppdrog fullmäktige åt förvaltningarna att genomföra en skolutredning, vars resultat vi snart kan studera. Så mycket är klart att det krävs betydande investeringar, de största i kommunens historia endast undantaget de år Salems staden byggdes från ingenting i slutet av 1960-talet. I investeringsbudgeten föreslås 316 mnkr inom planperioden inkl exploateringar och 256 mnkr exkl d:o. Vi kan redan nu förutse omfattande investeringar även åren därefter, främst inom förskolor och skolor.

Nyheter i budgetförslaget

Resultaten de kommande åren är stabila över enprocentsmålet med undantag av 2019 som ligger knappt under efter att mindre budgetanpassningar skett.

Tabell 1 Resultat efter jämförelsestörande poster

År	Resultat (mnkr)	Resultat / skatter+bidrag
2017	25 175	2,8%
2018	14 262	1,5%
2019	7 995	0,8%

(Se även diagram, bilaga 1.)

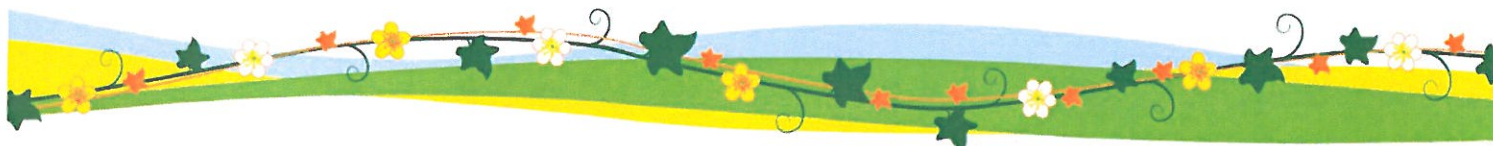
Målet att resultatet respektive år ska ligga över 1% av intäkterna från skatter och bidrag är viktigt av flera skäl. Främst därför att resultatet bildar en buffert för ovälkomna överraskningar, men också för att finansiera en del av investeringarna. Resultatet ska också signalera stabilitet till kommunmedborgarna och omvärlden. Ekonomienheten har i tjänsteskrivelsen förvarnat om ändrade redovisningsprinciper kommande år, som minskar kapitalkostnaderna men ställer krav på ett högre resultatmål.

Miljösatsningar

Som en av åtta kommuner på Södertörn agerar Salem för att minska utsläppen av växthusgaser genom projektet om samordnad varudistribution. Widrikssons åkeri AB har upphandlats för att koordinera transporter till skolor, förskolor m m. Antalet transporter minskar, trafiksäkerheten ökar. Alldeles i dagarna presenterades en första rapport där projektgruppen beräknar att koldioxidutsläppen för dessa typer av transporter halverats genom projektet.

Salems kommun behöver vässa målen för övergång till bättre miljöbilar. Hittills har kommunen successivt bytt ut de bilar som används i hemtjänsten m m till "miljöbilar" enligt den statliga definition som nu ändrats, men också blivit mer komplicerad. Just nu pågår en utredning för att kommunen ska kunna göra ett strategiskt val om tjänstebilarna. Hypotesen är att undersöka om kommunen istället ska förnya sin bilpark till fler elbilar och / eller laddhybrider. Då krävs också laddstolpar på nära håll för kommunens personal. Samtidigt övervägs om kommunen ska anlägga en eller ett par laddstolpar i det ombyggda Rönninge centrum.

Bygg- och Miljönämnden har sedan några år uppmärksammat att det finns äldre deponier i Rönninge vars miljöstatus inte är känd. Provtagning pågår, därefter kommer nämnden att bedöma om sanering behövs.

Sedan ett antal år har kommunen anlagt ett antal dagvattendammar för att hindra tillflöde av fosfor och tungmetaller till Flaten och Uttran. Kommunen har också ett noggrant mätprogram för att kontrollera sjöarnas status, som långsamt förbättras. I budgetförslaget anslås 250 tkr för att undersöka ytterligare behov av insatser, eventuellt ytterligare dagvattendammar.

Kultur- och fritid

Även 2017 kommer Valborgsfirandet i Skönviksparken att äga rum, Kultur- och Fritidsnämnden får ökat anslag. Nämnden har också tillstyrkt Hembygdsföreningens önskemål om att renovera källaren i Villa Skönvik (Skönviksparken) för att tillskapa ytterligare lokaler för föreningslivet, särskilt sommartid. I budgetförslaget anslås 2,1 mnkr för en sådan ombyggnad efter godkännande i Kommunstyrelsens tekniska utskott.

Salems IF har en bred och framgångrik innebandyverksamhet, främst i Skogsängshallen som föreningen också sköter genom ett driftavtal med kommunen. Salems IF spelar i Allsvenskan (steget under Elitserien) men behöver utrymme för att härbärgera innebandysargen när den inte används. Kommunen ser för närvarande över möjligheter och investeringsomfång för att kunna anlägga en sådan mindre utbyggnad av Skogsängshallen. Medel är reserverade i en investeringsreserv till kommunstyrelsens förfogande.

Kommunen har ansökt om investeringsbidrag från EU:s Leader-program för att anlägga en 4H-gård vid Ersboda i Rönninge. I investeringsbudgeten anslås 3 mnkr. Vi hoppas på ett positivt svar på ansökan och ett driftsanslag förbereds. Tanken är att 4H-gården ska vara ett samarbete mellan kommunen, 4H-rörelsen och Friluftsrådet.

Barn- och Utbildning

Inom nämnden fortsätter elevernas resultat att förbättras. Salem har rankats som näst bästa skolkommun i landet i Lärarnas Riksförbunds undersökning och i mellanskiktet i Lärarförbundets ranking. Dessa rankinglistor innehåller stora subjektiva inslag från de fackliga organisationernas agenda, men kan också innehålla värdefulla signaler. Salems kommun har sedan några år satsat på extra löneyft för lärare, vilket ger resultat i den lönestatistik vi kan studera. Kommunen medverkar också i Lärarlöneyftet genom tillfälliga lönetillägg.

I budgetförslaget fördelas 400 tkr extra per år till Kulturskolan för instrumentvård. År 2019 sker två anpassningar: dels minskas anslaget till fritidsverksamheten något (1,2 mnkr) för att gå över till eftermiddagsklubbar för årskurs 5 och 6, dels reduceras anslaget för Rönninge gymnasiums administration med 1,2 mnkr då gymnasiet erhåller täckning för sina administrativa kostnader genom ersättningen

för sålda gymnasieplatser.

Socialnämnden

Socialnämnden ser över sin verksamhet genom närhetslösningar i Salem för individ- och familjeomsorgen och äldreomsorgen. Det är en av inriktningarna i nämndens arbete med att minska sitt prognosticerade underskott. Nämnden får de kommande åren kompensation för de ökade kostnaderna för flyktingmottagandet med respektive 1,5 mnkr 2017, 3,8 mnkr för 2018 och 2019.

Inom äldreomsorgen är ny teknik ett viktigt utvecklingsområde. Kommunals löneavtal medför en större ökning av undersköterskornas personalkostnaderna än vad den centrala kompensationen på 2% räcker till. Nämnden får därför en kompensation på 850 tkr per år. Emellertid ska den centrala kompensationen kunna ta hänsyn till att vissa nämnder har större löneökningar än andra. Därför ska dessa aspekter övervägas framöver, när ramarna sätts.

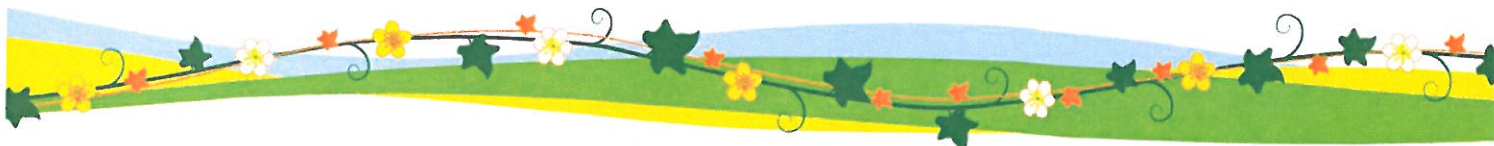
Miljö- och Samhällsbyggnad

Miljö- och Samhällsbyggnadsförvaltningen har numera ett mindre överskott i sina bokslut då kostnaderna för energi och vinterväghållning har minskat tack vare mildare vintrar. Det finns därför fog för en viss minskning av anslaget, 2019 minskas anslaget med 743 tkr.

Utvecklingen av Rönninge centrum går vidare. VA-arbetena är klara, busstorget har flyttats och nu väntar bostadsbyggnationen i kv Trädgårdslunden och Torghuset, det förstnämnda har byggstart i januari. Utbyggnaden av planområdena i södra och västra Rönninge genomförs i den takt detaljplanerna vinner laga kraft. Heliodal och Solliden har erhållit klartecken och ska nu fullföljas de närmaste åren. Planen för Karlskronaviken ligger i högre instans för överprövning. Strandskyddsdispensen från Länsstyrelsen väntar även den på prövning i högre instans. De närmaste åren väntar stora trafikstörningar kring Uttringevägen och Tallsätravägen. Uttringevägen mellan Tallsätravägen och Hagsätervägen kommer att vara helt avstängd under 6-8 månader. Boende, räddningstjänst m m ska dock komma fram, för Plantskolevägen väntar en särskild lösning. Busstrafiken anpassas, tidtabellen kan komma att påverkas.

Flyktingmottagande

Salems kommun har alltid tagit sin del av flyktingmottagandet, särskilt avseende ensamkommande flyktingbarn. Sedan de exceptionella flyktingströmmarna under förra hösten har mottagandet ökat vilket medfört att tillgången till bostäder är ett problem, ett problem som delas med nästan alla Stockholmskommuner. Nästa år tilltar problemet, kommunen ska ta emot 63 nyanlända och det är svårt att se att

det finns bostäder att erbjuda. Kommunen arbetar därför för att öka antalet platser för paviljonger samtidigt som diskussionen förs med Länsstyrelsen och Regeringen om att minska utslussningen av nyanlända. Sveriges kommuner gör stora ansträngningar för att erbjuda bostäder, platser i skola, gymnasium, språkintröduktion m m. Det är därför ett bekymmer att staten genom Migrationsverket har svårt att handlägga bidragsutbetalningarna till kommunerna i anständig tid. Staten har tillräckligt med resurser och ska inte behöva använda kommunerna som en "fri bank". Alla måste göra sitt för att flyktingmottagandet ska fungera.

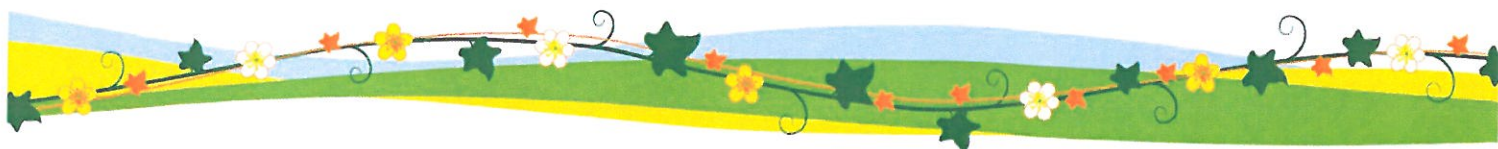
Förslag till beslut

1

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med Ekonomienhetens tjänsteskrivelse 2016-10-17.

Lennart Kalderén

Bilaga: Stapeldiagram över resultatutvecklingen 2017-2019

Budget 2017-2019 järt 1%-mål och beslutad ram, Resultat exkl. jämför.stör.post & VA

